

Notat

Den 5. februar 2006

En saglig opgørelse af kommunernes udgiftsbehov

Indledning

Dette notat undersøger, hvorvidt der kan opstilles en metode til opgørelse af kommunernes udgiftsbehov, som i højere grad end Finansieringsudvalgets forslag lever op til tre krav, man må stille til en god opgørelsesmetode.

Konklusionen er klar: Der *kan* opstilles en model, som klarer sig væsentligt bedre end Finansieringsudvalgets forslag på tre de helt centrale vurderingsdimensioner:

1. Indholdsmæssig styrke
2. Statistisk forklaringskraft
3. Sammenhæng med kommunernes reelle udgiftspres.

Nedenfor begrundes kort, hvorfor det er afgørende vigtigt, at udgiftsbehovsopgørelsen klarer sig godt på disse tre vurderingskriterier.

Ad 1 Indholdsmæssig styrke

De inkluderede kriterier skal give indholdsmæssig mening. Der skal kunne formuleres en plausibel årsagssammenhæng mellem kriteriet og det kommunale udgiftspres. Indholdsmæssig årsagssammenhæng er vigtig af to grunde. For det første, fordi det sandsynliggør, at en påvist statistisk sammenhæng er udtryk for en reel forklaring og ikke blot en aktuel tilfældighed, som hurtigt vil kunne forsvinde igen. Indholdsmæssig sammenhæng fremtidssikrer derfor kriterierne. For det andet er indholdsmæssig sammenhæng mellem kriterier og udgifter en afgørende forudsætning for, at kommunerne accepterer systemet. Med andre ord øger indholdsmæssig sammenhæng systemets legitimitet.

Ad 2 Statistisk forklaringskraft

Kriterierne skal udvise stærk statistisk sammenhæng med de faktiske kommunale udgifter, dvs. have høj forklaringskraft. Det er væsentligt, at kriterierne effektivt måler udgiftsvariationerne på tværs af alle landets kommuner. Og den statistiske forklaringskraft for alle 98 kommuner er et effektivt værktøj til at vurdere dette.

Aarhus Kommune
Økonomisk Afdeling
Borgmesterens Afdeling

Budgetkontor
Rådhuset
8000 Århus C

Sagsnummer M0/2004/00061
Sagsbehandler Peter Holdt-Olesen

Telefon 8940 2000
Direkte telefon 8940 2145
Telefax 8940 2121

E-post bud@oek.aarhus.dk
E-post direkte pho@oek.aarhus.dk

Ad 3 Sammenhæng med kommunernes reelle udgiftspres

Kriteriernes måling af de enkelte kommuners udgiftsbehov skal have god sammenhæng med kommunernes reelle udgiftspres. Udover god statistisk forklaringskraft på landplan (jf. 2) er det også uhyre væsentligt, at enkelte kommuner ikke "falder igennem". Man kan udmærket opstille kriterier, som måler udgiftsvariationerne hæderligt samlet set på landsplan, men alligevel ikke "fanger" enkelte kommuner. Disse kommuner kan så risikere til at blive opgjort til enten at have et udgiftsbehov, der ligger langt over eller langt under deres reelle udgiftspres. Derfor bør man foruden statistisk forklaringskraft på landsplan også se på de "ekstreme kommuner", hvis opgjorte udgiftsbehov ligger mest over, henholdsvis mest under kommunernes reelle udgiftspres. Målsætningen bør selvsagt være at minimere forskellene mellem opgjorte og reelle udgifter, så ingen kommuner falder igennem.

Metode til opgørelse af det reelle udgiftspres

Kommunernes reelle udgiftspres opgøres som de faktiske sociale udgifter (Finansieringsudvalgets tal - smal definition) tillagt kommunernes beregnede aldersbetingede udgifter (beregnet på baggrund af Finansieringsudvalget opdaterede vægte for de rene alderskriterier). Med denne opgørelsesmetode undgår man, at forskelle i kommunale serviceniveauer påvirker opgørelsen.

En god udgiftsbehovsopgørelse – vurderingskriterier

En god udgiftsbehovsopgørelse skal som nævnt indledningsvist opfylde i hvert fald tre krav.

1. De inkluderede kriterier skal give indholdsmæssig mening. Der skal med andre ord kunne formuleres en plausibel årsagssammenhæng ift. det kommunale udgiftspres.
2. De skal udvise statistisk forklaringskraft ift. afgrænsede kommunale udgiftsområder
3. Den samlede opgørelse af kommunernes udgiftsbehov skal have en god sammenhæng med det opgjorte reelle udgiftspres.

Vurdering af Finansieringsudvalgets forslag

Udvalgets forslag indebærer følgende opgørelsesmetode:

Tabel 1: Finansieringsudvalgets forslag til opgørelse af kommunernes udgiftsbehov (procentvægte angivet i parentes):

Aldersbestemt del (70)	Social del (30)
Rene alderskriterier (98)	20-59 årige u. beskæftigelse (18)
Tilgængelighed 2000 (2)	20-49 årige lavtuddannede (17,5)
	Revideret boligstøttekriterium (5)
	Psykiatriske patienter (5)
	Familier i almene boliger (15)
	Børn af lavtuddannede (15)
	Enlige over 65 år (2,5)
	Personer med lav indkomst (10)
	Handicappede u.f. arb.styrke (5)
	Rev. udlændingekriterium (2,5)
	Tabte leveår (2,5)
	Fald i folketal (2)

Forslaget vurderes i det følgende med udgangspunkt i de tre vurderingskriterier, som er opstillet ovenfor.

Indholdsmæssig styrke

Særligt fire kriterier i Finansieringsudvalget forslag er meget problematiske rent indholdsmæssigt. Der henvises til bilag 1 til dette notat, der begrundet hvorfor.

Statistisk forklaringskraft

Finansieringsudvalget mener at have påvist statistisk forklaringskraft ift. alle de inkluderede kriterier i udvalgets forslag. En nærmere gennemgang af analyseresultaterne viser imidlertid, at der er problemer ift. de fire kriterier, som også er behæftet med indholdsmæssige problemer.

1. Tabte leveår: Ingen forklaringskraft ift. sundhedsudgifterne, men alene ift. beskæftigelsesudgifterne, hvor der ikke kan formuleres en plausibel årsagssammenhæng.
2. Fald i folketal: Korrelerer kun (meget svagt) med ældreudgifterne, som primært er demografisk betingede. Derfor er ældreudgifterne da heller ikke medtaget i Finansieringsudvalgets smalle afgrænsning af de sociale udgifter.
3. Enlige ældre over 65. Korrelerer kun med ældreudgifterne, som primært er demografisk betingede.
4. Tilgængelighed 2000: Er alene analyseret i Betænkning 1437, dvs. ift. de gamle kommuner. Den statistiske sammenhæng med folkeskoleudgifter er omvendt af den postulerede årsags-

sammenhæng, og en påvist sammenhæng med kommunale befordringsudgifter er baseret på en spørgeskemaundersøgelse med få besvarelser. Usikkerheden er dermed så stor, at resultatet ikke er statistisk signifikant (og desuden er spørgeskemaundersøgelsen lavet ift. de gamle kommuner).

Sammenhæng med kommunernes reelle udgiftspres

Finansieringsudvalget undersøger i sin rapport, hvilken forklaringskraft den sociale udgiftsbehovsopgørelse har ift. kommunernes faktiske sociale udgifter (smal definition). På baggrund af et scatterdiagram på side 113 konkluderer udvalget, at "det ser ud til, at det nye socioøkonomiske indeks giver lidt tættere sammenhæng generelt, men at der er nogle enkelte ret store overvurderinger af det socioøkonomiske udgiftsbehov". Det drejer sig konkret om Læsø og Ærø, som derfor udelades i det næste trin, hvor udvalget beregner et statistisk mål for sammenhængen for hhv. den nuværende og den foreslåede kritesammensætning. Korrelationskoefficienterne er med denne metode 71,4 pct. for den gamle opgørelse og 80,6 pct. for den nye. Jo større korrelationskoefficient, jo bedre sammenhæng med de faktiske sociale udgifter.

Fremgangsmåden er imidlertid meget problematisk rent metodisk. I en statistisk analyse, hvor man estimerer en populationsværdi på baggrund af en stikprøve, kan det af og til forsvares at se bort fra afvigende målinger, som vurderes at forvrænge populationsestimatet. Men når man som Finansieringsudvalget analyserer på den fulde population, kan man selvsagt ikke udelukke enkeltobservationer, blot fordi de forringer den statistiske sammenhæng. Alle kommuner udgør en uomtvistelig del af det kommunale landkort og skal derfor med, når man undersøger sammenhængen mellem opgjort udgiftsbehov og reelt udgiftspres.

Indenrigsministeriet har oplyst, at korrelationskoefficienterne for det gamle og det nye sociale indeks er hhv. 70,4 og 74,3 pct., hvis Læsø og Ærø ikke udelades. Altså en relativt lille forskel – og væsentlig mindre end ved udeladelse af Læsø og Ærø.

På denne baggrund konkluderer udvalget, at det nye mål for kommunernes udgiftsbehov "indebærer en større præcision i opgørelse af udgiftsbehovet end det nuværende mål" (s. 16). Senere konstateres endvidere, at de nye sociale kriterier "indebærer en større træfsikkerhed ved opgørelsen af det sociale udgiftspres i kommunen" (s. 86).

Finansieringsudvalget har alene analyseret sammenhængen med det faktiske *sociale* udgiftspres og ikke det *samlede* faktiske udgiftspres. Når man undersøger sammenhængen mellem det samlede udgiftsbehov pr. indbygger (som opgjort af Finansieringsudvalget) og det samlede udgiftspres pr. indbygger (som opgjort i dette notat) finder man imidlertid samme korrelationskoefficient (74,3 pct.), hvilket fremgår af tabel 2. Tabellen inkluderer også et andet, mindre teknisk, mål for sammenhængen. Det drejer sig om den gennemsnitlige afvigelse mellem udgiftsbehov og udgiftspres, opgjort i kroner pr. indbygger. Afvigelsen er nul, hvis opgjort udgiftsbehov og reelt udgiftspres svarer helt til hinanden, og bør generelt være så lille som muligt.

Tabel 2: Sammenhæng mellem opgjort udgiftsbehov og faktisk udgiftspres pr. indbygger, finansieringsudvalgets kriterieforslag

	Korrelation	Gns. afvigelse pr. indbygger
Finansieringsudvalgets forslag	74,3 pct.	1.301 kr.

Tabel 3 nedenfor viser de 24 kommuner, hvor det opgjorte udgiftsbehov afviger mest fra det reelle udgiftspres.

Tabel 3: Forskelle mellem opgjort udgiftsbehov og reelt udgiftspres i kr. pr. indbygger (positivt fortegn angiver, at det opgjorte udgiftsbehov overstiger det reelle udgiftspres). Finansieringsudvalgets forslag.

De 12 kommuner mest gunstigt stillede kommuner		De 12 kommuner mest ugunstigt stillede kommuner	
Læsø	10.545	Lejre	-3.083
Ærø	5.885	Frederikssund	-3.042
Albertslund	4.692	Egedal	-2.817
Ishøj	4.504	Fr.værk-H.sted	-2.728
Struer	2.757	Sorø	-2.678
Tønder	2.538	Hillerød	-2.651
Herlev	2.510	Allerød	-2.401
Lemvig	2.323	Gribskov	-2.390
Samsø	2.181	Odsherred	-1.952
Frederikshavn	1.995	Bornholm	-1.915
Brøndby	1.930	Ballerup	-1.851
København	1.895	Solrød	-1.819

Hvis man ser på den gennemsnitlige afvigelse pr. indbygger i hhv. hovedstaden og provinsen, viser det sig, at sammenligningen falder

forskelligt ud, afhængigt af om man laver et vægtet eller et uvægtet gennemsnit, jf. tabel 4.

Uvægtet klarer provinsen sig en smule bedre end hovedstaden, men vægtet er fortegnene vendt om. Det skyldes, at befolkningsrige hovedstadskommuner (primært København) har store "overskud", mens "overskuddene" i provinsen primært ligger i de relativt befolkningsfattige kommuner, bl.a. Læsø, Ærø og Samsø. Omvendt har en række mere befolkningsrige provinskommuner "underskud".

Tabel 4: Sammenhæng mellem opgjort udgiftsbehov og faktisk udgiftspres pr. indbygger, finansieringsudvalgets kriterieforslag

	Gns. afvigelse pr. indbygger (kr.) - uvægtet	Gns. afvigelse pr. indbygger (kr.) - vægtet
Hovedstad	-242	148
Provins	201	-76

Vurdering af alternativ opgørelse

Der kan opstilles en alternativ metode til opgørelse af kommunernes udgiftsbehov, der indebærer følgende:

Tabel 4: Det alternative forslag til opgørelse af kommunernes udgiftsbehov (procentvægte angivet i parentes):

Aldersbestemt del (66,8)	Social del (33,2)
Rene alderskriterier (100)	20-59 årige u. beskæftigelse (20) Revideret boligstøttekriterium (5) Psykiatriske patienter (5) Familier i almene boliger (10) Børn af lavtuddannede (25) Handicappede u.f. arb.styrke (15) Børn af enlige (20)

Ændringerne ift. Finansieringsudvalgets forslag er følgende:

- Vægtningen mellem aldersbestemt del og social del afspejler den faktiske vægt af de sociale udgifter (smal definition).
- Den aldersbestemte del opgøres alene ved aldersbestemte kriterier. Dvs. at "tilgængelighed 2000" udelades.
- Udeladelse af følgende kriterier: "20-49 årige uden erhvervsuddannelse", "enlige over 65 år", "personer med lav indkomst",

revideret udlændingekriterium, "tabte leveår" og "fald i folketal".

- Inkludering af "børn af enlige"
- Ændret vægtning af de inkluderede kriterier

Indholdsmæssig styrke

Der er flere indholdsmæssige fordele ved den alternative opgørelse.

For det første udgår alle de 4 kriterier, som er særligt problematiske rent indholdsmæssigt.

For det andet reduceres antallet af kriterier, hvilket giver øget overskuelighed og stiller mindre krav til den løbende datahåndtering.

For det tredje inkluderes kun ét uddannelseskriterium. Herved undgår man at måle uddannelsesdimensionen to gange. "20-49 årige uden erhvervsuddannelse" har således rent indholdsmæssigt en meget tæt sammenhæng med "antal børn af lavtuddannede", hvilket er et problem, da der kan opstå fare for "overudligning". I det alternative forslag udgår "20-49 årige uden erhvervsuddannelse", og problemet fjernes dermed.

Det skal pointeres, at der ikke blot er tale om et indholdsmæssigt, teoretisk problem, men et problem der manifesterer sig i Finansieringsudvalgets tal. De to kriterier har således en *meget* høj indbyrdes korrelation, når man ser på kommunernes indekserede værdier (85,2 pct.). Dvs. at kommuner med høj værdi på det ene kriterium typisk også har høj værdi på det andet (og omvendt).

En fjerde fordel er inkluderingen af "børn af enlige forsørgere". Kriteriet er, siden det blev inkluderet som allerførste sociale kriterium i 1980, konsistent blevet fremhævet som det kriterium, der bedst forklarer kommunernes sociale udgiftspres. Om det stadig er det *bedste* sociale kriterium er tvivlsomt, men det er indholdsmæssigt meget stærkt. Man kunne eventuelt indvende, at to børnekriterier er ét for meget, men hertil må siges, at kriterierne vedrører meget forskellige sociale aspekter – forældrenes uddannelse hhv. samlivsforhold. Begge forhold må rent indholdsmæssigt forventes at have en selvstændig indflydelse på kommunernes sociale udgifter (samt socialt betingede udgifter i f.eks. folkeskolen).

Kriteriernes indholdsmæssige uafhængighed underbygges af en lav indbyrdes korrelation (32,6 pct.), når man sammenligner kommunernes indekserede værdier på de to børnekriterier.

Der kan selvfølgelig også påpeges indholdsmæssige problemer, men de mere end opvejes af fordelene. Konkret skal nævnes to forhold.

For det første udelades kriteriet "20-49 årige uden erhvervsuddannelse", der ellers udviser god forklaringskraft i Finansieringsudvalgets statistiske analyser. Kriteriets kvaliteter vurderes dog at være dækket godt ind af kriterierne "20-59 årige uden beskæftigelse" og "børn af lavtuddannede". Førstnævnte har stærkere forklaringskraft end "lavtuddannede" ift. kommunernes førtidspensionsudgifter, og har desuden – i modsætning til "lavtuddannede" – en god forklaringskraft ift. beskæftigelsesudgifterne, der relativt lovbundne og fylder meget i de kommunale budgetter. Med det alternative forslag øges kriteriets vægt fra 18 pct. til 20 pct., set ift. Finansieringsudvalgets forslag. Det er dog stadig en reduktion ift. den nuværende vægt på 25 pct.

"Børn af lavtuddannede" indfanger rent indholdsmæssigt den uddannelsesdimension, som "lavtuddannede" måler, og hertil kommer den høje indbyrdes korrelation mellem de to uddannelseskriterier. Uddannelsesdimensionen vil med andre ord indgå i opgørelsen af det sociale udgiftsbehov, også i det alternative forslag. Og det med en relativt høj vægt på 25 pct.

Det andet problem vedrører udeladelsen af det reviderede udlændingekriterium. Kriteriet er indholdsmæssigt stærkt, da det er meget vel-dokumenteret, at flygtninge og indvandrere (herunder efterkommere) er overrepræsenteret i de sociale statistikker. Herudover må kommuner med høj koncentration af udlændinge bruge mange økonomiske ressourcer på at sikre en vellykket integration. Intet af de andre udgiftsbehovskriterier indfanger denne dimension, men der kan eventuelt kompenseres for udeladelsen ved at undlade den sænkning af enhedsbeløbene i den særlige udlændingeudligning, som Finansieringsudvalget har foreslået i sin rapport.

Statistisk forklaringskraft

Alle kriterierne i det alternative forslag har god eller meget god forklaringskraft ift. afgrænsede sociale udgiftsområder. Eneste mulige undtagelse er "børn af enlige", der ikke testes systematisk i Finansieringsudvalgets rapport. Kriteriet har dog konsistent gennem 25 år udvist god statistisk forklaringskraft ift. kommunernes sociale udgifter.

Sammenhæng med kommunernes reelle udgiftspres

Den alternative opgørelsesmetode indebærer en væsentligt bedre sammenhæng med kommunernes faktiske udgiftspres end Finansieringsudvalgets forslag, jf. tabel 5.

Tabel 5: Sammenhæng mellem opgjort udgiftsbehov og faktisk udgiftspres pr. indbygger, finansieringsudvalgets kriterieforslag vs. alternativt forslag

	Korrelation	Gns. afvigelse pr. indbygger
Finansieringsudvalgets forslag	74,3 pct.	1.301 kr.
Alternativt forslag	88,6 pct.	821 kr.

Sammenhængen med de faktiske udgifter kan også vurderes for det sociale indeks alene. Hvor god er sammenhængen mellem kommunernes indeksværdier og deres faktiske sociale udgifter i indekseret form? Også med denne sammenligningsmetode udviser det alternative forslag en væsentlig bedre sammenhæng med kommunernes faktiske udgifter. Det fremgår af bilag 2 til notatet, der viser og opsummerer sammenhængen for de 98 kommuner med hhv. Finansieringsudvalgets forslag og det alternative forslag.

Tabel 6 nedenfor viser de kommuner, hvor det opgjorte udgiftsbehov afviger mest fra det reelle udgiftspres, ved anvendelse af det alternative forslag.

Tabel 6: Forskelle mellem opgjort udgiftsbehov og reelt udgiftspres i kr. pr. indbygger (positivt fortegn angiver, at det opgjorte udgiftsbehov overstiger det reelle udgiftspres). Alternativt forslag.

De 12 kommuner mest gunstigt stillede kommuner		De 12 kommuner mest ugunstigt stillede kommuner	
Ishøj	3.448	Lejre	-2.923
Albertslund	3.300	Frederikssund	-2.315
Herlev	2.548	Lolland	-2.089
Brøndby	2.088	Sorø	-1.998
Læsø	2.047	Egedal	-1.811
Slagelse	1.999	Frederiksværk-	-1.651
Struer	1.631	Gribskov	-1.648
Gladsaxe	1.495	Hillerød	-1.605
Hvidovre	1.217	Morsø	-1.582
Greve	1.107	Vesthimmerland	-1.567
Nyborg	1.074	Viborg	-1.450
Rødovre	1.008	Syddjurs	-1.323

Det fremgår, at de 24 mest markante afvigelser mellem opgjort udgiftsbehov og reelt udgiftspres er reduceret væsentligt i omfang ift. Finansieringsudvalgets forslag. Den gennemsnitlige afvigelse for de 24 "ekstreme" kommuner reduceres således fra 3.045 kr. til 1.872 kr. pr. indbygger.

Også i et tværregionalt perspektiv nedbringes afvigelserne mellem opgjort udgiftsbehov og faktisk udgiftspres, jf. tabel 7 og 8. Det fremgår, at dette gælder, uanset om man ser på de uvægtede eller de vægtede gennemsnit.

Tabel 7: Sammenhæng mellem opgjort udgiftsbehov og faktisk udgiftspres pr. indbygger, finansieringsudvalgets kriterieforslag vs. alternativt forslag. Gns. afvigelse pr. indbygger (kr.) – uvægtet.

	Finansieringsudvalgets forslag	Alternativt forslag
Hovedstad	-242	-105
Provins	201	-65

Tabel 8: Sammenhæng mellem opgjort udgiftsbehov og faktisk udgiftspres pr. indbygger, finansieringsudvalgets kriterieforslag vs. alternativt forslag. Gns. afvigelse pr. indbygger (kr.) – vægtet.

	Finansieringsudvalgets forslag	Alternativt forslag
Hovedstad	148	103
Provins	-76	-53

Konklusion

Det alternative forslag klarer sig særdeles godt i sammenligningen med Finansieringsudvalgets forslag. Det er ikke nogen overdrivelse at konkludere, at forslaget er klart overlegent på alle 3 tre vurderingsdimensioner.

Det alternative forslag bør derfor lægges til grund for den fremtidige udligning, eller erstattes med en endnu bedre kriteriesammensætning. Særligt på grund af den stærkt forbedrede sammenhæng med kommunernes faktiske udgiftspres vurderes forslaget at være velegnet til at indgå i et udligningssystem med højere generel udligning end i det nuværende system.

Notat

Den 5. februar 2006

Bilag 1: Indholdsmæssige kritik af 4 kriterier i Finansieringsudvalgets forslag

Manglende indholdsmæssig begrundelse for nye kriterier

Man savner en indholdsmæssig diskussion af de nye udgiftsbehovskriterier i Finansieringsudvalgets rapport. Følgende kriterier vurderes at være meget problematiske rent indholdsmæssigt:

- Antal tabte leveår (indgår i social del)
- Antal enlige over 65 år (indgår i social del)
- Fald i folketal (indgår i social del)
- Tilgængelighed 2000 (indgår i aldersbestemt del)

I det følgende behandles kriterierne enkeltvist.

Antal tabte leveår

Opgørelsen af kriteriet er svært gennemskuelig, hvilket udgør et selvstændigt problem. Det fremgår dog, at der anvendes historiske data fra perioden 1990-1999, hvilket også er problematisk. Det virker endvidere uforståeligt, at landets to største bykommuner, der må forventes at dele en række strukturelle karakteristika vedrørende trafikforurening, socialt betingede livsstilssygdomme mv., opgøres til indekserede andele på hhv. 224 og 79, hvor 100 svarer til landsgennemsnittet.

Desuden har kriteriet ingen statistisk forklaringskraft ift. kommunernes sundhedsudgifter. En vis forklaringskraft opnås i stedet ift. beskæftigelsesudgifterne, men argumenterne for en årsagssammenhæng til dette område er svære at få øje på. De behandles i hvert fald ikke i rapporten.

Aarhus Kommune
Økonomisk Afdeling
Borgmesterens Afdeling

Budgetkontor
Rådhuset
8000 Århus C

Sagsnummer MO/2004/00061
Sagsbehandler Peter Holdt-Olesen

Telefon 8940 2000
Direkte telefon 8940 2145
Telefax 8940 2121

E-post bud@oek.aarhus.dk
E-post direkte pho@oek.aarhus.dk

Enlige over 65 år

Kriteriet er i den aktuelle udformning et alderskriterium snarere end et socialt kriterium. Antallet af enlige over 65 år må således forventes at have en meget tæt sammenhæng med antallet af personer over 65 år. Det er derfor ikke overraskende, at kriteriet har forklaringskraft ift. ældreområdet. Som Finansieringsudvalget skriver, kan der være et socioøkonomisk aspekt i ældreudgifterne, selv om de i høj grad er demografisk bestemt. Rapporten dokumenterer imidlertid ikke, at kriteriet har forklaringskraft ift. dette socioøkonomiske aspekt.

Rent indholdsmæssigt kan tanken bag kriteriet være, at enlige ældre i særlig grad giver anledning til kommunale udgifter pga. et svagere netværk. Et kriterium, der vil indfange dette aspekt, skal imidlertid ikke fokusere på *antallet* af enlige ældre i den enkelte kommune (den aldersbestemte del af udgiftsbehovsopgørelsen indfanger allerede antalsdimensionen), men i stedet på den *relative forekomst* af enlige ældre. Dvs. hvor stor en procentdel af de ældre, der er enlige.

Vurderet på baggrund af Finansieringsudvalgets tal udgør gruppen af enlige ældre 48,8 pct. på landsplan. I Århus er den relative forekomst af enlige ældre lidt højere, 50,2 pct., men grundet opgørelsesmetoden har Århus alligevel en indekseret kriterieværdi så lav som 81 (hvor 100 angiver en landsgennemsnitlig værdi). Det skyldes, at Århus har relativt få ældre, et forhold der allerede udlignes i den aldersbestemte del af udgiftsbehovet. Det giver ikke mening, at Århus og andre kommuner på denne måde skal overudlignes på ældreområdet.

Kriteriets manglende egnethed som socialt kriterium viser sig også ved, at en række velhavende hovedstadskommuner med meget lave sociale udgifter opnår høje værdier. Blandt de 20 kommuner, som har mest økonomisk gavn af kriteriet, finder man blandt andre Lyngby-Taarbæk, Frederiksberg, Gentofte, Hørsholm og Rudersdal kommuner.

Fald i folketal

Kriteriets opgørelsesmetode er problematisk, da det ikke opfylder en række krav, som normalt stilles til udgiftsbehovskriterier. Det er således et problem, at mange kommuner vil opnå en kriterieværdi på 0, ligesom der kan opstå meget store udsving i kriterieværdier fra år til år. Det sidste er et problem ift. kommunernes budgetsikkerhed. Tal fra Finansieringsudvalget viser endvidere, at udvalgte kommuner opnår indekserede kriterieværdier så høje som 1.800, hvor 100 angiver landsgennemsnittet. Det betyder, at kriterieværdien pr. indbygger er 18 gange højere end landsgennemsnittet. Til sammenligning medfører

ingen af de øvrige kriterier (nuværende såvel som foreslåede) kommuneværdier på mere end 4 gange landsgennemsnittet.

Det er også problematisk, at to kommuner der begge, set over 5 år, har haft uændret befolkningstal, alligevel kan have meget forskellige kriterieværdier. Det sker hvis den ene kommune har haft uændret folketal i alle 5 år, mens den anden har oplevet udsving mellem årene. Førstnævnte kommune vil have en kriterieværdi på nul, mens sidstnævnte vil have en kriterieværdi, der svarer til summen af befolkningsfald fra et år til det næste (idet årene med tilsvarende befolkningsvækst ignoreres i opgørelsen).

Mere alvorligt indeholder rapporten ingen indholdsmæssig begrundelse for kriteriets sammenhæng med sociale udgifter. Det angives blot, at "fald i en kommunes befolkningstal kan afspejle strukturelle problemstillinger i kommunen, som kan indebære et behov for en særlig indsats" (s. 112). Til denne luftige argumentation kan indvendes, at også befolkningsvækst giver anledning til "strukturelle problemstillinger", der udløser særlige merudgifter.

Kriteriet har ingen praktisk forklaringskraft ift. sociale udgiftsområder. Kun ift. ældreudgifterne findes en – meget lille – statistisk forklaringskraft. Det påvises ikke, at denne lille forklaringskraft vedrører ældreområdet socioøkonomiske aspekt.

Tilgængelighed 2000

Der er tale om et tilgængelighedskriterium, som angiver rejsetiden for borgerne i kommunen til 2.000 medborgere indenfor eller udenfor kommunen. Rapporten forholder sig ikke indholdsmæssigt til kriteriet og dokumenterer heller ikke en statistisk forklaringskraft ift. sociale udgiftsområder.

Det anføres i rapporten (s. 115), at Betænkning 1437 har "påvist en sammenhæng mellem kriteriet og udgifter inden for folkeskoleområdet, indikeret ved en sammenhæng til klassekvotient, skolestørrelse samt transportudgifter til børn og unge". Denne formulering dækker over, at kriteriet i betænkning 1437 ikke har nogen statistisk forklaringskraft ift. folkeskoleudgifterne, men alene ift. klassekvotient og skolestørrelse. Tværtimod er den umiddelbare sammenhæng med udgifterne modsat den forventede, idet stor tilgængelighed (lille rejsetid) alt andet lige peger i retning af høje folkeskoleudgifter (betænkningens bilag s. 89). Sammenhængen med transportudgifter til børn og unge konstateres på baggrund af en spørgeskemaundersøgelse

med få besvarelser. Resultatet er derfor behæftet med stor usikkerhed.

Samlet set mangler der såvel indholdsmæssig argumentation som statistisk dokumentation for tilgængelighedskriteriet. Det skal bemærkes, at analyserne i Betænkning 1437 er foretaget på den gamle kommunestruktur, hvorfor ny statistisk dokumentation under alle omstændigheder er nødvendig, hvis kriteriet ønskes inkluderet.

Bilag 2: Oversigt over indekserede sociale udgifter sammenholdt med sociale indeksværdier efter hhv. Finansieringsudvalgets forslag alternativt forslag.

Antal kommuner hvor Finansieringsudvalgets indeks giver den bedste tilnærmelse til de faktiske udgifter: 24

Antal kommuner, hvor det alternative indeks giver den bedste tilnærmelse til de faktiske udgifter: 74

Gennemsnitlig afvigelse mellem Finansieringsudvalgets indeks og udgiftsindekset: 10,9

Gennemsnitlig afvigelse mellem det alternative indeks og udgiftsindekset: 6,5

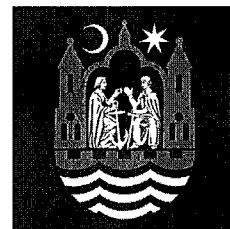
Antal afvigelser på mere end 20, Finansieringsudvalgets indeks: 15

Antal afvigelser på mere end 20, det alternative indeks: 3

	Indekserede sociale udgifter	Finansieringsudvalgets forslag	Alternativt forslag
København	118,7	140,9	125,2
Frederiksberg	90,5	99,3	96,2
Ballerup	127,6	117,7	125,5
Brøndby	128,7	151	144,1
Dragør	66,6	58,1	60,9
Gentofte	64,8	61,5	64,6
Gladsaxe	95,7	102,9	106,8
Glostrup	96,9	104,7	102,9
Herlev	108,5	132,7	127,4
Albertslund	125,4	170,3	149,9
Hvidovre	106,1	113,6	115,1
Høje-Taastrup	108,5	117,4	114,9
Lyngby-Taarbæk	77,4	73,2	75,8
Rødovre	110	120,5	117,5
Rudersdal	73,9	64,6	71,1
Ishøj	124,3	167,4	149,8
Tårnby	89,4	90,5	92,3
Vallensbæk	67,8	56,6	60,9
Allerød	71,5	50,6	65,4
Furesø	87,5	78,3	86,4
Fredensborg	104	94,7	99,8
Frederikssund	98,2	72,1	81,1
Frederiksværk-Hundested	114,6	94,3	102,3
Gribskov	92	70,6	79,8
Helsingør	111,4	104,8	112,3
Hillerød	93,4	71,3	81,5
Hørsholm	68,1	59	65,9
Egedal	74,7	50,2	61,3
Bornholm	105,2	109,1	100,4
Lejre	79,2	49,4	57,5
Greve	84,5	89,5	92,7
Køge	100,8	92,2	99,6
Roskilde	87,3	80,9	88,2
Solrød	72,2	56,5	63,1
Odsherred	117,7	99,8	110,3
Faxe	98,9	86	91,7
Holbæk	101,9	97	105,7
Kalundborg	111	99,9	108
Ringsted	100,5	94,9	97,4
Slagelse	105,4	117,7	120,2
Sorø	111,2	88,8	96,4
Lolland	144,4	145,3	128,9
Guldborgsund	105,4	107	108,8
Næstved	104,8	93,8	103,1
Stevns	84,2	72,6	76,7

Vordingborg	106,1	101	107,6
Assens	103,1	88,8	94,8
Faaborg-Midtfyn	97,6	82,9	92,5
Kerteminde	97,4	85,5	93,1
Middelfart	98,5	84,1	91,9
Nyborg	105,8	105,8	113,8
Odense	113,6	120	117,5
Svendborg	110,7	100,8	107
Langeland	113,7	120,4	106,8
Bogense	95,1	87,8	92,4
Ærø	79,9	118,1	85,6
Haderslev	100,5	104,9	104,4
Sønderborg	88,8	92,2	94,6
Tønder	92	107,2	93,7
Aabenraa	94	96,2	97,5
Esbjerg	116,1	114,2	114
Fanø	79	83,7	82,3
Billund	88,8	79,4	81,6
Varde	82	80,9	81,3
Vejen	85,8	82,7	84,6
Fredericia	111,5	110,9	113,5
Kolding	94,7	94,3	97
Vejle	93,3	91,2	94,6
Hedensted	83,1	69,1	75,9
Horsens	108,3	101	101,3
Herning	91,1	86,7	87,1
Holstebro	85,9	89,6	88,7
Ikast-Brande	87,5	90,3	91
Lemvig	90,8	104,4	81,3
Ringkøbing-Skjern	79,9	72,2	72,8
Struer	79,8	97,8	91,9
Syddjurs	88,6	73,5	78,8
Norddjurs	105,8	102,8	100,4
Favrskov	79	65,2	72,3
Odder	84	70,7	77,9
Randers	105,6	104,6	107,2
Samsø	99,1	106,1	97,7
Silkeborg	86,8	80,4	87,6
Skanderborg	77	66,1	74,8
Århus	109,3	111,1	111,2
Skive	91,1	92,2	88,1
Viborg	97,5	81	86,8
Morsø	107,7	104,7	95,9
Thisted	89,8	97,2	87,8
Brønderslev-Dronninglund	97,7	88,8	90,5
Frederikshavn	96,4	112	96,1
Hjørring	97,3	94,4	92,8
Mariagerfjord	97,2	89,9	91,8
Læsø	66,2	120,4	81,3
Rebild	79,1	67,8	74,3
Jammerbugt	88,1	85,3	83,7
Aalborg	96,8	101,5	99,8
Vesthimmerland	101	93,5	89,4

Notat

Økonomiske effekter af det alternative forslag

Det alternative forslag vil i sagens natur føre til byrdemæssige forskydninger set ift. Finansieringsudvalgets forslag. Bilag 1 giver et overblik over effekterne (forudsat 60 pct. udligning).

Det fremgår, at det alternative forslag samlet set sikrer mere retfærdige betalingsstrømme i udligningen af udgiftsbehov. For 70 ud af 98 kommuner er tilskuddet/tilsvaret i bedre overensstemmelse med kommunens faktiske udgiftspres.

Ud af de resterende 28 kommuner gælder for de 18, at der enten er tale om 1 eller 2 nedenfor:

1. Kommuner i strukturelt underskud (ved uændret udligning), som opnår en gevinst ved det alternative forslag, set ift. Finansieringsudvalgets forslag.
2. Kommuner i strukturelt overskud, som får et tab ved det alternative forslag, set ift. Finansieringsudvalgets forslag.

Disse 18 kommuner kan ikke siges at udgøre et "problem". Det er således til at leve med, at kommuner i strukturelt underskud overkompenseres en smule i udgiftsbehovsudligningen, eller at kommuner i strukturelt overskud underkompenseres en smule.

Et problem udgør imidlertid de resterende 10 kommuner, som taber på den alternative opgørelse, selv om de i forvejen er i strukturelt underskud.

De 10 kommuners tab på det alternative forslag kan imidlertid stort set neutraliseres, hvis man hæver det generelle udligningsniveau fra 60 til 70 pct. Alle 10 kommuner vinder på øget udligning, og kun Ringkøbing-Skjern og Morsø kompenseres ikke fuldt ud. Det fremgår af bilag 2.

Bilag 3 gengiver for alle 98 kommuner nettoeffekten af det alternative forslag og en hævelse af det generelle udligningsniveau på fra 60 til 70 pct.

Hvad angår omfordeling mellem hovedstad og provins, viser bilagene, at Finansieringsudvalgets forslag overvurderer det faktiske udgiftsbehov i hovedstaden. Det samme gælder det alternative forslag, men dog i mindre omfang. Tallene dækker over store forskelle fra kommu-

Århus Kommune

Økonomisk Afdeling
Borgmesterens Afdeling

Budgetkontor

Rådhuset
8000 Århus C

Sagsnummer MO/2004/00061
Sagsbehandler Peter Holdt-Olesen

Telefon 8940 2000
Direkte telefon 8940 2145
Telefax 8940 2121

E-post bud@oek.aarhus.dk
E-post direkte pho@oek.aarhus.dk

ne til kommune i de to regioner. Særligt København, der med Finansieringsudvalgets forslag overkompenseres kraftigt for sit reelle udgiftspres, vil tabe på den alternative opgørelse. Kommunen overkompenseres dog stadig med 179 mio. kr. i det alternative forslag.

Bilag 1	"Overskud-/underskud" i udg.behovsudligningen, Finansieringsudvalgets forslag (1.000 kr.) (+ = overskud)	Tab/gevinst i udgiftsbehovsudligningen (1.000 kr.) (+ = gevinst)	Tilbageværende "over-/underskud" ved alternativt forslag (1.000 kr.) (+ = overskud)	Samlet strukturelt over-/underskud ved uændret udligning (1.000 kr.) (+ = overskud)
	Difference mellem faktisk udligningsbeløb og nødvendigt udligningsbeløb til dækning af faktisk udgiftspres, ved 60 pct.	Alternativt forslag frem for Finansieringsudvalgets forslag, ved 60 pct. udligning	Difference mellem faktisk udligningsbeløb og nødvendigt udligningsbeløb til dækning af faktisk udgiftspres, ved 60 pct.	Jf. Århus-analysen, bilag 5
København	575.115	-398.180	178.934	2.073.884
Frederiksberg	33.569	-9.466	24.103	730.402
Ballerup	-52.115	39.407	-12.709	66.670
Brøndby	40.363	-2.192	38.171	40.970
Dragør	-6.470	-816	-7.285	102.735
Gentofte	-8.483	-1.875	-10.359	1.104.013
Gladsaxe	23.005	24.077	47.083	254.186
Glostrup	7.821	-595	7.227	71.554
Herlev	40.705	-2.917	37.788	95.235
Albertslund	79.925	-28.402	51.523	111.248
Hvidovre	15.073	14.982	30.055	79.519
Høje-Taastrup	18.462	256	18.719	145.954
Lyngby-Taarbæk	-14.234	1.612	-12.622	474.372
Rødovre	17.177	-314	16.862	47.309
Rudersdal	-29.960	13.688	-16.272	813.784
Ishøj	56.139	-16.630	39.509	100.854
Tårnby	-1.055	5.486	4.431	119.395
Vallensbæk	-9.727	1.420	-8.308	81.204
Allerød	-33.810	20.074	-13.736	139.818
Furesø	-27.701	19.797	-7.904	308.646
Fredensborg	-33.733	16.362	-17.371	192.305
Frederikssund	-78.571	21.112	-57.460	60.676
Frederiksværk-Hundested	-49.429	19.207	-30.221	-3.335
Gribskov	-57.943	19.971	-37.971	74.493
Helsingør	-44.381	42.527	-1.854	407.330
Hillerød	-71.259	27.259	-44.001	142.014
Hørsholm	-14.238	6.968	-7.270	435.271
Egedal	-65.743	21.555	-44.188	207.998
Bornholm	18.709	-31.415	-12.706	-106.462
Lejre	-47.898	5.376	-42.522	80.504
Greve	13.770	12.333	26.102	300.215
Køge	-38.190	30.943	-7.247	107.801
Roskilde	-40.228	40.017	-212	417.965
Solrød	-22.310	5.398	-16.912	145.864
Odsherred	-38.068	24.327	-13.741	-149.551
Faxe	-28.448	10.576	-17.872	-101.191
Holbæk	-17.622	42.455	24.832	-106.632
Kalundborg	-29.714	26.562	-3.152	-161.481
Ringsted	-10.473	4.127	-6.346	-38.499
Slagelse	67.033	25.637	92.671	-216.572
Sorø	-45.241	13.495	-31.746	-118.377
Lolland	3.739	-55.389	-51.650	-366.023
Guldborgsund	20.393	6.523	26.916	-250.775
Næstved	-62.518	53.595	-8.923	-194.696
Stevns	-10.652	853	-9.799	5.918
Vordingborg	-6.543	19.879	13.335	-200.285
Assens	-35.289	12.448	-22.841	-211.400
Faaborg-Midtfyn	-37.293	25.718	-11.576	-238.687
Kerteminde	-17.257	10.425	-6.832	-54.283
Middelfart	-33.968	16.429	-17.539	-83.157
Nyborg	1.109	19.968	21.077	-120.131
Odense	33.067	6.188	39.254	-642.630
Svendborg	-42.388	27.449	-14.939	-294.563
Langeland	15.023	-17.223	-2.200	-71.804
Bogense	-6.597	4.800	-1.796	-102.594
Ærø	24.394	-18.927	5.467	9.851
Haderslev	28.309	-4.769	23.540	-203.427
Sønderborg	26.285	9.563	35.848	-106.365
Tønder	62.841	-49.062	13.780	-165.709
Aabenraa	23.304	198	23.503	-121.003
Esbjerg	-35.464	12.540	-22.924	-509.619
Fanø	2.046	-913	1.133	16.607
Billund	-10.801	-2.409	-13.210	-75.806
Varde	20.123	-13.470	6.653	-116.055
Vejen	5.831	-4.054	1.777	-147.699
Fredericia	-12.014	16.389	4.376	-99.468
Kolding	-403	15.750	15.347	-76.011
Vejle	-3.059	17.351	14.291	-65.757

Hedensted	-27.459	8.491	-18.968	-106.673
Horsens	-45.397	2.268	-43.129	-331.525
Herning	-12.562	-9.101	-21.663	-155.272
Holstebro	28.759	-12.068	16.691	-65.155
Ikast-Brande	16.367	-2.788	13.579	-93.678
Lemvig	32.111	-45.744	-13.634	-105.530
Ringkøbing-Skjern	-4.065	-18.054	-22.119	-103.992
Struer	37.863	-12.961	24.902	-27.213
Syddjurs	-27.029	3.430	-23.599	-69.712
Norddjurs	6.111	-13.223	-7.111	-165.110
Favrskov	-30.637	10.674	-19.963	-44.632
Odder	-12.945	5.484	-7.461	-3.872
Randers	-9.215	22.024	12.809	-365.531
Samsø	5.481	-4.039	1.442	-1.310
Silkeborg	-24.111	32.721	8.610	-54.230
Skanderborg	-30.813	22.621	-8.192	37.551
Århus	-39.247	55.314	16.066	-153.648
Skive	21.941	-25.148	-3.207	-148.696
Viborg	-88.319	21.117	-67.202	-287.653
Morsø	2.733	-19.088	-16.355	-148.609
Thisted	46.452	-43.973	2.478	-191.050
Brønderslev-Dronninglund	-14.371	-2.004	-16.375	-188.948
Frederikshavn	76.658	-77.449	-791	-180.194
Hjørring	-2.036	-17.273	-19.309	-263.259
Mariagerfjord	-11.120	-1.529	-12.649	-197.622
Læsø	13.736	-8.227	5.508	14.186
Rebild	-8.133	3.279	-4.854	-59.720
Jammerbugt	7.701	-14.505	-6.804	-129.803
Aalborg	58.523	-16.511	42.012	-245.987
Vesthimmerland	-9.127	-19.707	-28.834	-209.874
Hovedstad	162.992	-48.710	114.283	9.536.772
Provins	-163.105	48.795	-114.310	-9.537.014

Bilag 2	Tab på alternativt forslag frem for finansieringsudvalgets forslag, ved 60 pct. udligning (1.000 kr.)	Gevinst ved 70 pct. frem for 60 pct. udligning af beskatningsgrundlag (ved skattetryksfaktor på 24,5 pct.) (1.000 kr.)	Tab/gevinst ved 70 pct. frem for 60 pct. udligning af udgifts-behov, alternativt forslag (1.000 kr.) (+ = gevinst)	Nettoeffekt af alternativt forslag og 70 pct. udligning (1.000 kr.) (+ = gevinst)
Lolland	-55.389	31.675	23.260	-454
Billund	-2.409	7.449	-2.710	2.330
Herning	-9.101	22.676	-10.895	2.680
Ringkøbing-Skjern	-18.054	18.186	-11.264	-11.131
Norddjurs	-13.223	18.976	4.995	10.748
Morsø	-19.088	14.162	2.757	-2.170
Brønderslev-Dronninglund	-2.004	23.739	467	22.202
Hjørring	-17.273	35.259	1.652	19.638
Mariagerfjord	-1.529	23.759	740	22.971
Vesthimmerland	-19.707	25.315	875	6.483

Bilag 3	Tab/gevinst på alternativt forslag frem for finansieringsudvalgets forslag, ved 60 pct. udligning (1.000 kr.) (+ = gevinst)	Tab/gevinst ved 70 pct. frem for 60 pct. udligning af besk.grl. og udgiftsbehov (ved skatte-tryksfaktor på 24,5 pct.), alternativt forslag (1.000 kr.) (+ = gevinst)	Nettoeffekt af alternativt forslag og 70 pct. udligning (1.000 kr.) (+ = gevinst)	Samlet strukturelt over-/underskud ved uændret udligning (1.000 kr.) (+ = overskud)
København	-396.180	-5.760	-401.940	2.073.884
Frederiksberg	-9.466	-123.067	-132.533	730.402
Ballerup	39.407	-6.469	32.938	66.670
Brøndby	-2.192	20.813	18.621	40.970
Dragør	-816	-25.311	-26.127	102.735
Gentofte	-1.875	-246.636	-248.512	1.104.013
Gladsaxe	24.077	-27.489	-3.411	254.186
Glostrup	-595	-8.986	-9.580	71.554
Herlev	-2.917	1.621	-1.297	95.235
Albertslund	-28.402	16.931	-11.472	111.248
Hvidovre	14.982	6.031	21.012	79.519
Høje-Taastrup	256	-6.395	-6.138	145.954
Lyngby-Taarbæk	1.612	-105.286	-103.674	474.372
Rødovre	-314	2.582	2.267	47.309
Rudersdal	13.688	-188.817	-175.129	813.784
Ishøj	-16.630	16.476	-154	100.854
Tårnby	5.486	-21.960	-16.474	119.395
Vallensbæk	1.420	-21.228	-19.808	81.204
Allerød	20.074	-39.301	-19.227	139.818
Furesø	19.797	-57.419	-37.622	308.646
Fredensborg	16.362	-40.163	-23.801	192.305
Frederikssund	21.112	-19.700	1.412	60.676
Frederiksværk-Hundested	19.207	4.907	24.115	-3.335
Gribskov	19.971	-28.473	-8.502	74.493
Helsingør	42.527	-40.404	2.123	407.330
Hillerød	27.259	-36.152	-8.893	142.014
Hørsholm	6.968	-90.094	-83.127	435.271
Egedal	21.555	-49.409	-27.854	207.998
Bornholm	-31.415	35.911	4.496	-106.462
Lejre	5.376	-26.881	-21.506	80.504
Greve	12.333	-45.099	-32.767	300.215
Køge	30.943	-3.072	27.871	107.801
Roskilde	40.017	-68.362	-28.345	417.965
Solrød	5.398	-31.752	-26.354	145.864
Odsherred	24.327	13.657	37.984	-149.551
Faxe	10.576	6.704	17.281	-101.191
Holbæk	42.455	22.875	65.330	-106.632
Kalundborg	26.562	21.792	48.355	-161.481
Ringsted	4.127	5.465	9.593	-38.499
Slagelse	25.637	50.300	75.937	-216.572
Sorø	13.495	8.472	21.967	-118.377
Lolland	-55.389	54.934	-454	-366.023
Guldborgsund	6.523	43.110	49.634	-250.775
Næstved	53.595	22.194	75.789	-194.696
Stevns	853	-6.805	-5.952	5.918
Vordingborg	19.879	27.922	47.801	-200.285
Assens	12.448	23.119	35.567	-211.400
Faaborg-Midtfyn	25.718	28.829	54.547	-238.687
Kerteminde	10.425	5.819	16.244	-54.283
Middelfart	16.429	5.686	22.115	-83.157
Nyborg	19.968	21.803	41.771	-120.131
Odense	6.188	96.581	102.769	-642.630
Svendborg	27.449	38.181	65.630	-294.563
Langeland	-17.223	13.545	-3.678	-71.804
Bogense	4.800	14.103	18.903	-102.594
Ærø	-18.927	4.756	-14.171	9.851
Haderslev	-4.769	30.460	25.691	-203.427
Sønderborg	9.563	25.202	34.765	-106.365
Tønder	-49.062	25.662	-23.399	-165.709
Aabenraa	198	23.435	23.633	-121.003
Esbjerg	12.540	62.273	74.814	-509.619
Fanø	-913	-1.853	-2.766	16.607
Billund	-2.409	4.739	2.330	-75.806
Varde	-13.470	14.374	905	-116.055
Vejen	-4.054	22.035	17.981	-147.699
Fredericia	16.389	14.832	31.221	-99.468
Kolding	15.750	14.094	29.844	-76.011
Vejle	17.351	7.991	25.342	-65.757
Hedensted	8.491	4.339	12.830	-106.673
Horsens	2.268	29.432	31.700	-331.525
Herning	-9.101	11.781	2.680	-155.272
Holstebro	-12.068	11.629	-440	-65.155
Ikast-Brande	-2.788	17.007	14.220	-93.678
Lemvig	-45.744	9.315	-36.430	-105.530

Ringkøbing-Skjern	-18.054	6.922	-11.131	-103.992
Struer	-12.961	8.218	-4.743	-27.213
Syddjurs	3.430	4.104	7.534	-69.712
Norddjurs	-13.223	23.971	10.748	-165.110
Favrskov	10.674	-445	10.229	-44.632
Odder	5.484	-1.659	3.825	-3.872
Randers	22.024	50.452	72.476	-365.531
Samsø	-4.039	3.083	-956	-1.310
Silkeborg	32.721	7.077	39.798	-54.230
Skanderborg	22.621	-10.102	12.518	37.551
Århus	55.314	26.388	81.702	-153.648
Skive	-25.148	20.617	-4.531	-148.696
Viborg	21.117	22.133	43.250	-287.653
Morsø	-19.088	16.919	-2.170	-148.609
Thisted	-43.973	26.401	-17.573	-191.050
Brønderslev-Dronninglund	-2.004	24.206	22.202	-188.948
Frederikshavn	-77.449	26.059	-51.390	-180.194
Hjørring	-17.273	36.911	19.638	-263.259
Mariagerfjord	-1.529	24.500	22.971	-197.622
Læsø	-8.227	1.219	-7.009	14.186
Rebild	3.279	8.274	11.553	-59.720
Jammerbugt	-14.505	14.347	-158	-129.803
Aalborg	-16.511	42.858	26.346	-245.987
Vesthimmerland	-19.707	26.190	6.483	-209.874
Hovedstad	-48.710	-1.301.129	-1.349.839	9.536.772
Provins	48.795	1.301.148	1.349.943	-9.537.014